

IVAN TAVČAR: CVETJE V JESENI

Ljudje in čas

Predmet: slovenščina
Šolsko leto: 2008/2009

1. Kazalo:

1. Kazalo:.....	1
2. Uvod:.....	2
3. Življenjepis Ivana Tavčarja:.....	3
3.1 Življenje:.....	4
3.2. Delo:.....	4
4. Ljudje:.....	4
4.1. Predstavitev ljudi v knjigi oz. filmu:.....	4
4.2. Resnično življenje v tedanjem času:.....	5
4.3. Razlike knjige in življenja v resnici:.....	5
5. Čas:.....	5
6. Zaključek:.....	6
7. Viri in literatura:.....	7

2. Uvod:

Pri slovenščini sem dobila nalogo, da raziščem kako so živeli ljudje v knjigi Cvetje v jeseni in kako so živeli ljudje v resnici v času 19. stoletja. Za začetek vam bom predstavila življenjepis Ivana Tavčarja, nato pa, kako so živeli ljudje, kako so bili oblečeni in s čim so se preživljali.

3. Življenjepis Ivana Tavčarja:

3.1 Življenje:

Ivan Tavčar (1851-1923) se je rodil v Poljanah kot kmečki sin. Njegov svet je Poljanska dolina z okoliškim pogorjem. Tavčarjevo kraljestvo je Blegoša. Gimnazijo je obiskoval v Ljubljani, v Novem mestu in spet v Ljubljani. Na Dunaju je študiral pravo in postal doktor prava. Bil je najprej odvetniški pripravnik (nekaj časa pri pisatelju Mencingerju v Kranju), nato pa samostojni odvetnik v Ljubljani. Uveljavil se je kot vsestransko aktiven kulturni, javni in politični delavec. Imel je ženo Franjo Tavčar, ki je bila med pomembnejšimi osebnostmi tedanjega slovenskega ženskega gibanja. Zaradi nje je bil dejaven v številnih narodnih društvih; tudi predsednik Kluba slovenskih biciklistov.

3.2. Delo:

Tavčar je naš najboljši pisatelj pred Cankarjem in je z več svojimi deli pomemben klasik naše književnosti. Dela s sodobno tematiko: slike iz Loškega pogorja Med gorami (12 kratkih zgodb ali novel) so najboljši novelistični ciklus našega realizma. Tavčar obravnava v njem svojo domačo pokrajino in njene ljudi, predvsem, ko se borijo za ljubezen in kruh. Tavčar predstavlja podeželje kljub socialnim problemom kot nekaj pozitivnega, nepokvarjenega, medtem ko prihaja iz mesta zlo. Seznam zgodb je naslednji: Holekova Nežika, Moj sin, Miha Kovarjev, Kobiljekar, Kalan, Grogov Matijče, Tržačan, Kako se mi ženimo, Kočarjev gospod, Posavčeva češnja, Šarevčeva sliva, Gričarjev Blaže.

Najpomembnejša dela:

- Med gorami - zbirka 12 kratkih pripovedi (1876-1888)
- Tržačan
- Cvetje v jeseni (1917)
- Visoška kronika (1919) – njegovo najboljšo zgodovinsko delo
- V Zali
- Grajski pisar
- Izza kongresa

4. Ljudje:

4.1. Predstavitev

ljudi v knjigi oz. filmu:

Tavčar nam v knjigi oz. v filmu prikaže vrednote življenja, ki jih ljudje cenijo, vendar takšna predstavitev je precej drugačna od naših vrednot. Življenje ljudi je predstavil drugače, kot je bilo življenje v resnici. Opisoval je predvsem kmečko prebivalstvo in nam kmete predstavil kot preproste in marljive. V tistih časih so bili kmetje zelo cenjeni in so imeli veliko vlogo v takratnem življenju.

4.2. Resnično življenje v tedanjem času:

Leta 1848 je Evropo razburkala »pomlad narodov«. Revolucija, ki ni bila krvava, saj je bilo prebujenje predvsem kulturno, je zajela tudi slovenske dežele. France Prešeren je ostal v spominu Slovencev zapisan kot avtor izjemne knjige Poezije, ki nas je popeljala v sam vrh evropske kulture. Na Dunaju in v Ljubljani se je začelo med slovenskimi intelektualci krepiti politično gibanje. Nastal je prvi slovenski politični program, imenovan Zedinjena Slovenija, ki je zahteval združitev Slovencev v eno upravno enoto in uvedbo slovenskega jezika v urade in šole.

Velika večina prebivalstva na Slovenskem je živela od kmetijstva. Kmetje so imeli veliko vlogo v tedanjem življenju. Mesta so bila majhna, malo več prebivalcev so imela le glavna deželna mesta: Ljubljana, Celovec in Gorica, Idrija; edino večje slovensko mesto je bil Trst. Razen s kmetijstvom in tradicionalno mestno trgovino in obrtjo se je ne majhen del prebivalstva na slovenskem ukvarjal in zaposloval v železarstvu, manufakturah, prevozništvu in kmečki trgovini. Država je skrbela za pospešen razvoj manufaktur, skrbela je za prometna pota in gradila nova, začela ukinjati notranje carine, vedno bolj posegala v cehovsko organizacijo in odpravljala številne cehe.

4.2.1. Zedinjena Slovenija:

Bila je glavna zahteva političnih programov Slovencev iz leta 1848, ko so namesto razdrobljenosti na dežele Kranjsko, Štajersko, Primorje in Koroško zahtevali skupno kraljevino Slovenijo, v okviru Avstrijskega cesarstva, enakopravnost slovenskega jezika v javnosti, ter jasno nasprotovali načrtovani vključitvi takratne Habsburške monarhije v združeno Nemčijo.

4.3. Razlike knjige in življenja v resnici:

Tavčar je v knjigi Cvetje v jeseni obleke ljudi prikazal kot preproste, prostega časa naj nebi imeli, jedli so kruh, mleko ter žitarice – hrana pridelana na kmetiji.

Življenje v resnici ni bilo zelo raznoliko kot je opisano v knjigi. Obleke so bile preproste, prosti čas je bil pomešan z delom, jedi pa so bila enaka kot so bila opisana v knjigi.

5. Čas:

Zgodba, katero je opisal Ivan Tavčar v knjigi Cvetje v jeseni, se je odvijala v 20. stoletju. Izšla je leta 1917. Ker je to čas zrelega realizma, so pisatelji poskušali stvarnost prikazati čim bolj "naravno" – v smislu resnično. V zgodbi so predstavljali življenje kot je bilo tedaj. Realizem se je pojavil v 19. stoletju, ko je bil zmagovit pohod kapitalizma in so se zaostrovala nasprotja med buržuazijo in proletariatom (meščani in delavci). Zmaga meščanstva je bila nedvomna in nesporna (zmaga nad zemljiško posestviijo, zaradi tega cerkev in fevdalno plemstvo izgubita odločilno politično vlogo). Pojavila so se nova nasprotja med industrijskim kapitalizmom in mezdnim delavstvom. Leta 1848 je bila

marčna revolucija in leta 1871 pariška komuna. Realizem se je najbolj razvil v književnosti (Josip Jurčič, Simon Jenko, Levstikov literarni program) in v slikarstvu.

6. Zaključek:

V nalogi, katero sem dobila sem izvedela veliko zgodovinskih podatkov, kateri bi morali biti znani vsem Slovencem. Če primerjam knjigo in film lahko vidim, da so prizori in dialogi skoraj čisto enaki, kot so zapisani v knjigi, vendar je razlika v tem, da v filmu govorijo narečno, v knjigi pa je vse napisano v zbornem jeziku. Kmetje so bili v takratnem času v ospredju. Bili so preprosti in marljivi, hrano so si pridelovali sami, da so lahko preživeli.

7. Viri in literatura:

http://www.o-sks.nm.edus.si/Seminarske_naloge/Seminarska_naloga_Jelka_Slukan/gumbi/ivan_tavcar.htm

<http://www.gea-on.net/slika.asp?ID=1121>

http://bob.czp-vecer.si/igre2006/ruslica/knjige/Ivan_Tavcar/Cvetje_v_jeseni/slika_knjige-01-300.jpg

<http://www.sloveniaholidays.com/slovenija/turisticne-informacije/zgodovina-slovenije>

http://sl.wikipedia.org/wiki/Zedinjena_Slovenija

<http://sl.wikipedia.org/wiki/Realizem>

Ivan Tavčar: Cvetje v jeseni

Ivan Tavčar: Cvetje v jeseni, Ljubljana: Založba Karantanija
Film Cvetje v jeseni: režija – Matjaž Klopčič, scenarij – Mitja Mejak, igrajo: Milena
Zupančič, Polde Bibič, Duša Počkaj, Štefka Drolc, dolžina – 118 min. www.partis.si